

Konuşma

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu, Merkez Bankası Başkanı

Enflasyon Raporu Bilgilendirme Toplantısı 2021-III

29 Temmuz 2021, Ankara

Değerli Basın Mensupları, Saygıdeğer Katılımcılar,

2021 yılının üçüncü Enflasyon Raporu'nun Bilgilendirme Toplantısına hoş geldiniz. Bu toplantı göreve başlamamdan bu yana yaptığımız ilk yüz yüze toplantı olduğundan benim için ayrı bir önem arz ediyor.

Konuşmamda küresel ve yurt içi ekonomik gelişmeler ve enflasyon görünümüne dair değerlendirmelerimizi sizlerle paylaşarak orta vadeli enflasyon tahminlerimize ve para politikası stratejimize ilişkin açıklamalarda bulunacağım. Ardından da sorularınızı cevaplayacağım.

Makroekonomik Görünüm

Küresel ekonomi, aşılama faaliyetlerinin yanı sıra para ve maliye politikalarının desteğiyle toparlanmaya devam ediyor. Aşılama oranlarının yüksek seyrettiği ülkelerde sosyal hareketliliği kısıtlayan tedbirler yılın ilk çeyreğine kıyasla büyük oranda kaldırılmış durumda. Aşılama ilerleme kaydeden ekonomiler kısıtlamaları hafifleterek iktisadi faaliyette daha güçlü bir performans sergiliyor. Öncü göstergeler, salgın kısıtlamalarından daha fazla etkilenen hizmetler sektörünün de imalat sektöründe hâlihazırda devam eden toparlanmaya eşlik etmeye başladığına işaret ediyor. Başta salgının daha olumsuz etkilediği Euro Bölgesi olmak üzere, hizmetler PMI endekslerindeki güçlü artışlar küresel ekonominin genele yayılan bir toparlanma eğilimi sergilediğini gösteriyor. Bu gelişmeler, Türkiye'nin dış talep görünümünün Nisan Enflasyon Raporu dönemine göre iyileştiğini ortaya koyuyor.

Emtia fiyatlarında bir önceki Rapor dönemine göre ortalamada artış olmakla birlikte, yakın dönemde özellikle tarımsal emtia fiyatlarındaki düşüş, enerji ve enerji dışı fiyatların farklılaşmasına yol açtı. Mart ve Nisan aylarında yatay bir seyir izleyen enerji fiyatları, Mayıs ayından itibaren tekrar artış kaydetti. Toparlanma döneminde emtia fiyatlarında gözlenen artışlar, genel olarak hızla artan talebe üretimin aynı hızda yanıt verememesinden ve arz tarafında meydana gelen lojistik kısıtlardan kaynaklanıyor.

Uluslararası emtia fiyatlarındaki artışlar ile normalleşme etkisiyle ortaya çıkan ertelenmiş talep ve arz kısıtları nedeniyle, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde enflasyon hem maliyet hem de talep kaynaklı olarak artıyor. Son dönemde üretici ve tüketici enflasyonu arasındaki farkın birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede uzun dönem ortalamasının oldukça üzerine çıktığını görüyoruz. Arz yönlü faktörlerin enflasyon beklentileri üzerindeki ikincil etkileri ve finansal göstergelerle etkileşimi merkez bankaları tarafından yakından takip ediliyor.

Küresel enflasyon oranlarındaki artışın kalıcılığına dair belirsizlikler uluslararası finansal piyasalarda oynaklığa neden olurken, gelişmiş ülkelerin uzun vadeli faiz oranları bu dönemde dalgalı bir seyir izledi. Diğer yandan, yükselen enflasyon, merkez bankalarının aşırı destekleyici politikalarında öngörülenden daha erken bir normalleşme sürecinin başlayabileceğine yönelik beklenti yaratıyor.

Küresel piyasalardaki bu gelişmelerin bir yansımasını da gelişmekte olan ülkelere yönelen portföy akımları üzerinde görüyoruz. Çin hariç tutulduğunda yılın ilk yarısında gelişmekte olan ülkelere portföy çıkışları görüldü. Gelişmiş ülkelerde para politikasının ne zaman ve ne ölçüde normalleşeceğine ilişkin öngörüler, önümüzdeki dönemde gelişmekte olan ülkelere portföy hareketleri ve finansal piyasalar üzerinde etkili olmayı sürdürecektir.

Saygıdeğer Katılımcılar,

Konuşmama yurt içi makroekonomik görünümle devam etmek istiyorum.

2021 yılı ilk çeyreğinde milli gelir çeyreklik bazda yüzde 1,7, yıllık bazda ise yüzde 7 oranında arttı. İktisadi faaliyet, bu dönemde geçmiş öngörülerimizle uyumlu bir şekilde gücünü korudu ve potansiyelin üzerinde seyretmeye devam etti. Birinci çeyrekte yıllık büyümenin sürükleyicisi iç talep olurken, net ihracat büyümeye 2019 yılı üçüncü çeyreğinden bu yana ilk defa pozitif katkı verdi. Diğer taraftan, nihai yurt içi talep finansal koşullardaki sıkılaşma ve salgın kısıtlamalarının etkisiyle tüketim kaynaklı olarak çeyreklik büyümeyi sınırlarken, net ihracatın dönemlik büyümeye katkısı pozitif oldu. Üretim yönünden baktığımızda, ilk çeyrekte yıllık büyümeye en yüksek katkı sanayi ve hizmet sektörlerinden gelirken; dönemlik büyümenin temel belirleyicisi sanayi ve inşaat katma değeri oldu. Hizmetler katma değerinin büyümeye katkısı ise salgın kısıtlamalarının etkisiyle daha sınırlı kaldı.

Öncü göstergeler, iktisadi faaliyetin yılın ikinci çeyreğinde de gücünü koruduğunu gösteriyor. Sanayi üretimi, Nisan ayındaki genele yayılan azalışın ardından Mayıs ayında artış kaydetti. Nisan-Mayıs döneminde ilk çeyreğe göre sanayi üretimi artışı bir miktar ivme kaybetmiş olsa da, ciro endeksleri, bu yavaşlamanın salgın tedbirleri ve finansal koşullardaki sıkılaşmaya bağlı olarak yurt içi talep kaynaklı olduğuna, dış talebin ise sanayi üretimini desteklediğine işaret ediyor. Bunun haricinde, başta taşıt sektörü olmak üzere bazı sektörlerde yaşanan tedarik kısıtlarının da bu dönemde üretimi sınırladığını gözlemliyoruz.

Aşılamanın toplum geneline yayılması ve vaka sayılarındaki düşüşle birlikte salgın tedbirlerinin kademeli olarak kaldırılması iktisadi faaliyeti destekliyor. Aşılamanın hızlanması, salgından olumsuz etkilenen turizm ve diğer hizmet sektörlerinin canlanmasıyla birlikte iktisadi faaliyette daha dengeli bir bileşime olanak tanıyor.

Güven endeksleri, açılmayla birlikte hem Haziran hem de Temmuz ayında genele yayılan artışlar gösterirken, bu toparlanmada hizmetler sektörü sürükleyici oldu. Yüksek frekanslı veriler, tam kapanma dönemi sonrasında kısıtlamaların kademeli olarak gevşetilmesiyle hareketliliğin ve hizmetlere yönelik harcamaların artış kaydettiğine işaret ediyor. Toparlanma, salgından en çok etkilenen hizmetler sektörü kalemlerinde daha kuvvetli olsa da, bu sektörlerde faaliyet Haziran ayı itibarıyla salgın öncesi seviyelerin halen altında bulunuyor. Takip ettiğimiz yüksek frekanslı veriler, ikinci çeyrekte büyümenin baz etkisiyle oldukça yüksek bir oranda gerçekleşeceğine işaret ediyor. Yılın ikinci yarısında da iktisadi faaliyetin daha dengeli bir bileşimle büyümeye devam edeceğini tahmin ediyoruz. Talepteki bu dengelenme, cari denge, enflasyon ve istihdam üzerindeki olumlu etkilerinden ötürü önem arz ediyor.

Salgın önlemlerinin etkisi, ikinci çeyrekte işgücü piyasasında da kendini gösterdi. İşsizlik oranları, Nisan ve Mayıs aylarında yılın ilk çeyreğine göre artarken, iktisadi faaliyette gözlenen canlanma ve kademeli normalleşme adımlarına bağlı olarak istihdamda da toparlanma kaydedildi. İkinci çeyrekte istihdamın sektörel kompozisyonuna baktığımızda, hizmetler istihdamındaki artışın sanayi ve inşaat sektörlerine göre daha ılımlı kaldığını görüyoruz. İstihdamdaki artışın, hizmetler sektöründe daha belirgin olmak üzere devam etmesini bekliyoruz. Salgın kısıtlamalarının gevşetilmesi, aşılamadaki olumlu performans ve turizmdeki canlanma bu öngörümüzde belirleyici oluyor.

İhracat, Haziran ayında bir önceki aya göre yüksek oranlı bir artış sergiledi ve yılın ikinci çeyreğinde ivmesini korudu. Avrupa başta olmak üzere küresel sanayi üretimindeki toparlanma ve ihracat fiyatlarındaki artış bu gelişmede etkili oldu. Tedarik sorunlarından etkilenen otomotiv sektörü ihracatındaki zayıf seyre rağmen sağlanan güçlü ihracat performansı, cari dengedeki iyileşmeye katkı veriyor.

İthalat ise, emtia fiyatlarındaki artışa rağmen, finansal koşullardaki sıkılaştırmanın etkisiyle ikinci çeyrekte daha ılımlı bir seyir izledi.

Fiyat hareketlerinden arındırdığımızda, dış ticarete reel olarak dengelenme olduğunu görüyoruz. Daha geniş bir perspektiften baktığımız zaman, ihracatın ithalatı karşılama oranının 2011 yılından bu yana istikrarlı bir şekilde artarak yüzde 85-90 seviyelerine ulaştığını görüyoruz. Bu gelişmenin cari işlemler dengesinde oluşturduğu yapısal iyileşme eğilimini, finansal istikrara katkısı açısından memnuniyetle karşıladığımızı ifade etmek isterim.

Cari işlemler dengesinde, geçmiş öngörülerimiz ve kamuoyu iletişimimizle uyumlu olarak, ikinci çeyrekte iyileşmenin başladığını gözlemliyoruz. Uygulamakta olduğumuz sıkı para politikası ve güçlü dış talep koşulları, cari işlemler dengesini olumlu etkiliyor. İhracattaki güçlü artış eğiliminin yanı sıra, aşılamadaki kuvvetli ivmenin turizm faaliyetlerini canlandırmasıyla yılın geri kalanında cari işlemler hesabının fazla vermesini bekliyoruz. Ayrıca, altın ithalatının yılın ikinci çeyreğinde tarihsel ortalamaların belirgin olarak altına inmesi de, cari işlemler dengesindeki iyileşmenin belirleyicilerinden biri oldu. Cari işlemler dengesindeki bu görünüm, önümüzdeki dönemde dış finansman ihtiyacını azaltarak ülke risk primini olumlu etkileyecek bir unsur olacaktır.

Bu vesileyle, kısa vadeli dış borç istatistiklerine dair Merkez Bankası ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ortaklaşa yürütülen ve Rapor'da da yer verdiğimiz bir çalışmadan bahsetmek isterim. Uluslararası standartlarda yapılan güncellemelere uyum ve yeni veriye erişim kapsamında, bazı temel istatistiklerimizde bir revizyon planlıyoruz. Bu revizyonla, kısa vadeli dış borç istatistikleri başta olmak üzere, Türkiye'nin Brüt Dış Borcu, Uluslararası Yatırım Pozisyonu, Firmaların Döviz Varlık ve Yükümlülükleri ile Ödemeler Dengesi istatistiklerindeki olası yanlışlıkların düzeltilmesini amaçlıyoruz. Revizyon kapsamında yapılan en önemli geliştirme, vadeli dış ticaret işlemleri kaynaklı ihracat alacakları ve ithalat borçlarının firmalardan doğrudan raporlama yoluyla derlenmesi olacak. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular, bilhassa reel sektörün dış finansman ihtiyacına yönelik daha gerçekçi değerlendirmeler yapılabilmesine katkı sağlayacak. Uluslararası kuruluşlardan da teknik destek olarak yürüttüğümüz çalışmanın sonuçlarını 19 Ağustos'ta yayınlayacağımız Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri ile birlikte kamuoyuyla paylaşmayı planlıyoruz.

Cari işlemler ve dış finansmana dair değerlendirmelerimizi bu şekilde özetledikten sonra kredi gelişmeleriyle devam etmek istiyorum. Krediler, parasal sıkılaştırmanın etkisiyle yavaşlayarak, ikinci çeyrekte ılımlı bir seyir izledi. 29 Nisan - 17 Mayıs tarihleri arasında uygulanan tam kapanma tedbirleri sebebiyle yavaşlayan krediler, takip eden dönemde açılma ve ertelenmiş talebin etkisiyle büyük ölçüde tüketici kredileri kaynaklı olarak yeniden artmaya başladı. Kredi kompozisyonu itibarıyla, firma ve konut kredileri ılımlı seyrini sürdürürken, konut hariç tüketici kredilerinde son dönemde görece olarak daha güçlü bir artış görüldü. Tüketici kredilerinin dengeli büyümesini sağlamayı amaçlayan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu kararlarının önümüzdeki dönemde bu artışı sınırlayacağını öngörüyoruz. Bireysel kredilerin daha ılımlı ve dengeli bir büyüme sergilemesinin, enflasyon görünümü ve dış denge üzerindeki riskleri sınırlamak için önemli olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Değerli Katılımcılar,

Buraya kadar özetlediğim çerçevede para politikası gelişmelerini de kısaca değerlendirmek isterim. Talep ve maliyet yönlü unsurların yanı sıra enflasyon ve enflasyon beklentilerindeki yüksek seviyeleri dikkate alarak politika faizini Nisan ayından bu yana sabit tuttuk ve para politikasındaki sıkı duruşumuzu koruduk. Geçtiğimiz üç aylık dönemde Merkez Bankası fonlamasını sade bir operasyonel çerçevede, açık piyasa işlemleri ve kur takası işlemleri kanalıyla yaptık. Para piyasasındaki gecelik faizler Merkez Bankası politika faizi etrafında oluşmaya devam etti.

Küresel finansal piyasalarda veri akışına hassasiyetin arttığı bir dönemde, ülke risk primi ve döviz kuru oynaklığı geçtiğimiz Enflasyon Raporu dönemine göre gerilemekle beraber hâlen yüksek seviyelerini koruyor. Küresel finansal koşullardaki dalgalanmalar, gelişmekte olan ülkeler üzerinde daha fazla risk oluşturuyor. Bu nedenle, sıkı para politikası duruşunun enflasyonda düşüşü sağlama önceliği doğrultusunda kararlılıkla sürdürülmesi, söz konusu oynaklıklara karşı önemli bir tampon işlevi görecektir.

Saygıdeğer Basın Mensupları, Değerli Katılımcılar,

Şimdi de bu makroekonomik arka planda şekillenen enflasyon görünümünü kısaca değerlendireceğim.

Yılın ikinci çeyreğinde toplam talep koşulları daha ılımlı bir görünüm sergilerken, uluslararası gıda ve emtia fiyatlarındaki yükseliş, kurdaki gelişmeler ve enflasyon beklentilerinin seyri enflasyon görünümünü olumsuz etkiledi. Tüketici enflasyonu, Nisan ve Mayıs aylarında Nisan Enflasyon Raporu tahminleriyle uyumlu gerçekleşti. Ancak, Haziran ayında kontrollü normalleşmenin de etkisiyle tahmin aralığının üst sınırına yaklaşarak yüzde 17,53 seviyesine ulaştı. Nisan-Haziran döneminde enflasyondaki artışta temel mal, enerji ve gıda grupları belirleyici olurken, kısıtlamaların etkisiyle hizmetler sektörünün enflasyondaki yükselişe katkısı sınırlı oldu. Yönetilen/yönlendirilen fiyat ve vergi ayarlamalarının net etkisi, eşel mobil uygulamasının da desteğiyle, bu dönemde enflasyonu sınırlayıcı yönde oldu.

Çekirdek enflasyon, temel mal grubu ve işlenmiş gıda öncülüğünde yılın ikinci çeyreğinde yıllık bazda yükseldi. Temel mal grubundaki artışta döviz kuru gelişmeleri ve uluslararası endüstriyel metal fiyatlarındaki artış belirleyici oldu. Diğer yandan, çekirdek göstergelerin ve alt grupların ana eğilimlerinin, son dönemde bir miktar düşüş göstermekle beraber, yüksek seviyelerini koruduğunu söyleyebiliriz.

Değerli Katılımcılar,

Orta vadeli tahminlerimize geçmeden önce, enflasyonun temel makro belirleyicilerine ilişkin değerlendirmelerimize yer vermenin faydalı olacağını düşünüyorum.

İkinci çeyrek verileri, ekonominin döngüsel durumuna ilişkin geçmiş değerlendirmelerimizle uyumlu olarak toplam talebin eğilim üstünde seyrettiğine işaret ediyor. Bununla birlikte, toplam talebin daha ılımlı seviyelere yakınsamakta olduğunu tahmin ediyoruz. Bu dönemde iç talebin finansal koşullardaki sıkılaştırmanın etkisiyle zayıfladığını, ancak dış talebin küresel toparlanmayla uyumlu olarak Nisan Enflasyon Raporu öngörülerimizden daha güçlü seyrettiğini gözlemliyoruz. Merkez Bankası bünyesinde takip edilen çıktı açığı göstergeleri, ilk çeyreğe göre ikinci çeyrekte daha ılımlı bir talep görünümüne işaret ediyor.

Uluslararası finansal piyasalarda görülen oynaklıklara bağlı olarak döviz kurlarının yükselmesi, emtia fiyatlarındaki artış eğiliminin devam etmesi ve tedarik zincirlerindeki aksamalar üretici ve tüketici fiyatlarının artışında önemli rol oynadı. Haziran ve Temmuz aylarında tarımsal emtia ve endüstriyel metal fiyatları gerilemiş olsa da emtia fiyatlarının genel seviyesi enerji grubunun etkisiyle yükseldi.

Diğer yandan, küresel ölçekte devam eden arz kısıtları, üretim darboğazları ve taşımacılık maliyetlerindeki artış tedarik sorunlarına yol açarak, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde üretici fiyatlarının artmasına neden oluyor. Türkiye PMI verilerinin ayrıntıları, tedarikçilerin teslimat sürelerindeki artışın sürdüğüne ve söz konusu tedarik kısıtlarının son bir buçuk yıldır devam ettiğine işaret ediyor.

Son olarak yılın ikinci çeyreğinde enflasyon beklentilerinin seyrine baktığımızda, Piyasa Katılımcıları Anketi'nden elde edilen enflasyon beklentilerinin arttığını görüyoruz. Diğer taraftan, piyasa bazlı enflasyon beklentileri, son dönemde bir miktar gerilese de, tarihsel ortalamalarının üzerinde seyrediyor.

Para politikası enflasyon tahminlerine ulaşma, beklentileri yönetme ve fiyat istikrarını sağlama açısından temel araçtır. Ancak, enflasyonla mücadelede bugüne kadarki deneyimlerimiz, enflasyonu düşürmek için para politikasının tek başına yeterli olmayacağını da gösterdi. Bu nedenle, enflasyonu düşürmek ve kalıcı olarak daha düşük bir enflasyona ulaşmak için toplumsal mutabakat ve ortak çabanın büyük önem taşıdığını düşünüyoruz. Bu kapsamda, uygun bir parasal ve mali duruşun yanında, enflasyondaki düşüşü geciktiren veya zorlaştıran yapısal katılıkların azaltılması ve fiyatlama davranışlarındaki bozulmayı önleyecek rekabeti artırıcı önlemlerin alınması da önem arz ediyor.

Salgın dönemine özgü koşullar ve açılma-kapanma döngülerinin neden olduğu belirsizliklerin yanı sıra aşılamadaki ivmelenmeyle birlikte ertelenmiş talebin devreye girmesi küresel olarak fiyatlama davranışlarında alışagelmışin dışında dinamiklere yol açtı. Söz konusu dinamikler ülkemizde de neredeyse tüm sektörlerde gözleniyor ve sağlıklı fiyat oluşumunu engelleyerek enflasyon beklentilerinde ilave bozulmalara yol açıyor. Fiyatlama davranışlarının mikro düzeyde analizi döneme has koşulların enflasyon dinamikleri üzerindeki etkilerinin daha iyi anlaşılmasında önemli rol oynuyor. Bu doğrultuda, bir yandan enflasyonla mücadele için makroekonomik politikalarda gerekli adımları eşgüdüm içerisinde atarken, diğer yandan da enflasyonla mücadelenin mikro boyutuna da eğilmeliyiz. Piyasa mekanizmasının etkin şekilde işleminin sağlanması, fiyatlama davranışlarını bozabilecek unsurların anlaşılması ve rekabetteki aksaklıkların enflasyonda katılık oluşturmasının engellenmesi için mikro düzeyde çalışmalar yapılmasının gerekli olduğunu görüyoruz. Elde edilen bulgular, alışagelmışin dışındaki fiyatlama davranışlarının normalleşmesinde kurumlararası eşgüdümün önemini de açıkça ortaya koyuyor.

Orta Vadeli Tahminler

Değerli Katılımcılar,

Orta vadeli tahminler üretilirken, başlangıç noktası olarak şimdiye kadar özetlediğim iktisadi görünümü esas aldık. İthalat fiyatları, gıda fiyatları, küresel büyüme ve maliye politikası gibi dışsal unsurlar için varsayımlarımızı gözden geçirdik ve güncelledik.

Petrol arzına ilişkin belirsizlikler ve petrol fiyatlarında küresel ekonomideki toparlanmanın getirdiği talep kaynaklı yükseliş nedeniyle, ham petrol fiyatı varsayımlarımız yukarı yönlü güncellendi. Bildiğiniz gibi, ham petrol fiyatlarına dair varsayımlarımızı uluslararası piyasalarda oluşan vadeli

fiyat eğrilerinin ortalamasını alarak oluşturuyoruz. Buna göre, petrol fiyatı varsayımımızı 2021 yılı için ortalama 64,4 ABD dolarından 69,6 ABD dolarına, 2022 yılı için ise 61,9 ABD dolarından 69,4 ABD dolarına yükselttik. Tarımsal emtialarda daha sert olmak üzere bazı emtia fiyatlarında son dönemde geri çekilmeler görülse de, ithalat fiyatlarının genel seviyesi Nisan ayı projeksiyonlarımızın üzerinde kaldı. Bu doğrultuda 2021 yılına ilişkin ithalat fiyatları varsayımımızı yukarı yönlü güncelledik. Diğer yandan, uluslararası piyasalarda oluşan vadeli fiyat eğrisi, 2022 yılında ithalat fiyatlarında mevcut seviyelerin korunacağına işaret ediyor.

Gıda enflasyonu varsayımlarımızı döviz kuru gelişmeleri ve uluslararası fiyatlara ilişkin görünümü dikkate alarak 2021 ve 2022 yılları için bir miktar yukarı çektik.

Dış talep görünümüne ilişkin varsayımlarımızı ise, konuşmamın ilk bölümünde de ifade ettiğim üzere, yurt dışındaki olumlu büyüme görünümünü dikkate alarak yukarı yönlü güncelledik.

Maliye politikası ve finansal politikaların, para politikası ile eşgüdüm içerisinde, enflasyonda öngörülen düşüş patikasıyla uyumlu bir makro çerçevede belirleneceği bir orta vadeli görünümü esas aldık.

Değerli Katılımcılar,

Şimdi sizlerle, anlattığım bu genel çerçeve dâhilinde ürettiğimiz enflasyon ve çıktı açığı tahminlerimizi paylaşacağım. Temel varsayımlarımız ve kısa vadeli öngörülerimiz doğrultusunda, politika faizinin güçlü dezenflasyonist etkiyi muhafaza edecek şekilde, enflasyonun üzerinde bir düzeyde oluşturulmaya devam edeceği bir görünüm altında, enflasyonun kademeli olarak hedeflere yakınsayacağını öngörüyoruz. Bu çerçevede, enflasyonun 2021 yıl sonunda yüzde 14,1 olarak gerçekleşeceğini, 2022 yıl sonunda yüzde 7,8'e ve 2023 yıl sonunda ise orta vadeli hedef olan yüzde 5 seviyesine gerileyerek istikrar kazanacağını tahmin ediyoruz.

Böylece, 2021 yıl sonu enflasyon tahminini 1,9 puanlık güncellemeyle yüzde 12,2'den yüzde 14,1'e yükselttik. Bir önceki Rapor dönemine göre Türk lirası cinsinden ithalat fiyatları ve gıda fiyatları varsayımlarındaki güncellemeler, enflasyon tahminini sırasıyla 0,8 puan ve 0,5 puan artırdı. Yönetilen/yönlendirilen fiyatlar ise, büyük ölçüde elektrik ve doğalgaz fiyatlarındaki artışa bağlı olarak tahmini 0,3 puan yükseltti. Ayrıca, enflasyonun ana eğilimindeki artış yıl sonu enflasyon tahminine 0,2 puan yukarı yönlü katkıda bulunurken, çıktı açığındaki güncelleme de tahmini 0,1 puan yukarı çekti.

2022 yıl sonu enflasyon tahminini de yüzde 7,5'ten yüzde 7,8'e yükselttik. Başlangıç koşullarındaki güncellemenin enflasyonun ana eğilimine etkileri, 2022 yıl sonu enflasyon tahminini 0,1 puan artırdı. Diğer yandan, gıda enflasyonu varsayımındaki güncelleme tahmini 0,1 puan artırırken, çıktı açığındaki değişiklik ise 0,1 puan yükseltici yönde katkıda bulundu.

Değerli Misafirler,

Konuşmamı bitirmeden önce, para politikasına yönelik önemli gördüğüm diğer bazı hususları sizlerle kısaca paylaşmak istiyorum.

Enflasyon, bu yaz aylarında, başta ithalat fiyatları ve yönetilen/yönlendirilen fiyatlar olmak üzere arz ve talep yönlü çeşitli unsurların etkisiyle oynak bir seyir izleyebilir. Para politikası duruşumuz bu oynaklıkların ana eğilime yansımaları engelleyebilecek bir sıklıktadır. Öngörülerimiz enflasyonda kısa vadede gözlenebilecek hareketin geçici olacağını ve enflasyonun yılın son çeyreğinde belirgin şekilde düşeceğini gösteriyor. Mevcut görünüm çerçevesinde, enflasyonda kısa vadede belirleyici olan arzi unsurların üçüncü çeyrekte itibaren etkisini yitirmeye başlayacağını

ve enflasyonun son çeyrekte yavaşlama eğilimine gireceğini tahmin ediyoruz. Enflasyon ve enflasyon beklentilerindeki mevcut yüksek seviyeler, enflasyonda kalıcı düşüğe işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar sıkı parasal duruşun kararlılıkla sürdürülmesini gerektiriyor.

Sürdürülebilir büyüme ve istihdam artışı için makroekonomik istikrarın bir ön koşul olduğunun bilincindeyiz. Buradan hareketle, önümüzdeki dönemde de fiyat istikrarı temel amacımız doğrultusunda elimizdeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edeceğiz. Para politikası kararlarımızı şeffaf, öngörülebilir ve veri odaklı bir çerçevede almayı sürdüreceğiz.

Para politikası duruşu, enflasyon görünümüne yönelik yukarı yönlü riskler dikkate alınarak, temkinli bir yaklaşımla enflasyonun kalıcı olarak düşürülmesi ve fiyat istikrarı hedefine ulaşılması odağında belirlenecektir. Bu doğrultuda politika duruşu, enflasyonda kalıcı düşüğe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşınca kadar, güçlü dezenflasyonist etkiyi muhafaza edecek şekilde, enflasyonun üzerinde bir düzeyde oluşturulmaya devam edecektir.

Sıkı parasal duruş; enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve finansal piyasa gelişmeleri bağlamında dışsal ve geçici oynaklıklara karşı önemli bir tampon işlevi görecektir.

Konuşmama burada son verirken başta Para Politikası Kurulu üyeleri ve Araştırma ve Para Politikası Genel Müdürlüğümüz çalışanları olmak üzere Rapor ve basın toplantısıyla ilgili hazırlıklarda görev alan tüm mensuplarımıza da yürekten teşekkür ediyorum.

Toplantıya katılımınızdan dolayı da sizlere tekrar teşekkürlerimi sunarım.